

## İttihat ve Terakki Komitesinin *Etnik temizlik* politikası ve Mardin'de Mülkiyet Değişimi

Sait Çetinoğlu

İttihat ve Terakki yönetiminin en güçlü kişilerinden Dr. Nazım II. Meşrutiyetin hemen ertesinde Eylül 1908 gibi jöntürk yönetiminin iş başına gelişinin ilk günleri sayılabilecek günlerde İzmir'de verdiği mülakatta İttihat ve Terakki komitesinin Türkleştirme politikalarının esaslarını dikte ettirmekteydi. Dr. Nazım'ın bu mülakatı pervasızdır ve hiç bir çekincesi olmadan olacağını haber vermektedir.

Hemen hemen iki saat süren bu uzun söyleşi, İzmir'in Bornova semtinde, bir İngiliz'in malikanesinde, Paris'teki "Le Temps"ın ve İstanbul'daki "Levant Herald"ın muhabirlerinin, Amerika elçisinin, İngiltere konsolos yardımcısının ve başka insanların önünde yapıldı. Bu söyleşi Türkiye'de devrimden sonra meydana gelen ve tartışılan özellikle Yunanlılar'ı ilgilendiren sorunlar üzerine geniş kapsamlı bir araştırma niteliğini taşıyordu ve "**İttihat ve Terakki**" komitesinin düşündüklerini kesin ve net olarak açıkladığı için önemlidir. İzmir'de bulunan ve İzmir'i bizzat kontrol eden Nazım Bey, bu komitenin önde gelen ve komitenin bölgede faaliyetlerini sürdüren temsilcilerinden biriydi. Söyleşi konusu Elenler olmakla birlikte tüm Osmanlı unsurlarını yakından ilgilendirmektedir.

Genç Türkler'den Nazım Bey herşeyi net bir şekilde açıklıyordu. Onunla yapılan söyleşi ilk olarak, İzmir'de [4 Eylül] "Genç İzmir" gazetesinde, ardından 8 Eylül 1908'de, Atina'da "Atinadan" gazetesinin 2126 sayısında yayınlandı. Bu söyleşi meşhur avukat ve şair olan Mikail Argiropulos tarafından gerçekleştirilmiştir.

*"Biz Tabiat kanunlarına dayanıyoruz, ben bir doktor olarak her bilim adamı gibi bu kanunlara hürmet duymayı kendimi vaad etmiş bulunuyorum. Hayal dünyasını temsil eden tüm o aldatacı güzel kavramlar, aslında sadece güzel sözlerden ibarettir... Tabiat kanunları hükmettiğinden, **şüphesiz Osmanlıların resmi dilinden başkası olması söz konusu olamaz.** Hayatımız pahasına çalışmalar yaptığımız genç Devletimiz bu şartlar altında varlığını sürdürecektir. Aynı ruhu taşıyan, aynı dili konuşan ve tek bir vücut halinde olacak. Başımızdaki belaları başımıza başka bir bela sarmak için atmadık. **Türkiye'yi hiçbir zaman ayrı filetik ve dilsel bölgelere ayrılmış olan Avusturya'ya dönüştüğünü görmeyi hayal bile etmediğimizi ve öyle bir duruma hiçbir zaman müsaade etmeyeceğimize aklınıza iyice koymanız gerekiyor.** Genç Türkler tek bir vücut halinde bugünden itibaren, isteklerine ters hareket edenlerin veya bu gibi düşüncelerini ağza vuranların karşısında olacaktır. Ortak bir Vatanın selameti için, bu dilsel sınırlamaları, filetik ayrılıkları, en önem şimdiye kadar haritalarda gösterilen ve alışıldığı gibi mahalleleri Müslüman, Yunan, Ermeni, Yahudi diye bölerek yapılan ayrıcalıkları kökünden kazacağız ve her yönden başka her milliyeti ezeceğiz"*

İTC'nin güçlü adamının açık sözlü mülakatında çizdiği *etnik temizlik* politikası gelecek yıllarda derece derece uygulanarak Birinci Dünya Savaşı içinde 1915 soykırımıyla doruğa ulaşacak, Hıristiyan unsurlar zor kullanılarak tarihsel topraklarından söküleceklerdir. Bin yıllardır tarihsel coğrafyalarından uzaklaştırılan unsurların arkalarında bırakmak zorunda kaldıkları birikimlerine *emval-i metruke* denilerek el konmuş. Savaş sisli ortamı arasında paylaşılmıştır. Bu unsurların malları ve mülkleri devlet ve yerel eşraf arasında pay edilmiştir. *Etnik temizlik*'in en önemli sonuçlarından biri de mülklerin el değiştirmesi ve sermayenin "Türk"leştirilmesidir.

Biz bu olguyu Mardin özelinde eldeki veriler ışığında inceleyerek, tarihsel topraklarından sökülen Hıristiyan halkının birikimlerinin müsaderesine odaklandık. Doğrusu tapu dairelerinde 1925 sonrası tescillerin incelenmesinin yanında defterdarlık milli emlak müdürlüğü kayıtlarında yapılacak küçük bir araştırma durumu apaçık ortaya koyabilecekti lakin diğer araştırmalarımızdan biliyoruz ki taraf olmadığımızdan tapu dairelerinde inceleme yapmamıza olanak vermemekte, defterdarlıklarda kendilerinde böyle bir kayıt bulunmadığında ısrar etmektedir. Biz de bulabildiğimiz, ulaşabildiğimiz kadarıyla dönemin Mardin gazetelerini inceleyip el değiştirmelerin izini gazetelerden sürerek durumun bir fotoğrafını çıkarmaya çalıştık. Ulaştığımız sonuçlar aşağıda listelenmiştir. Gerek Defterdarlıkların, tapu dairelerinin, icra dairelerinin ve mahkemelerin ilamları Hıristiyanlardan müslümanlara mülk devrinin ve sermayenin zorla transferinin resmi belgeleri olarak önümüzde durmaktaydı.

Defterdarlığın ilanlarında kimlerin mülklerine el konulduğu ve bunların devlet adına satıldığı yada devlet adına kiraya verildiği açıkça görülmektedir. İlamlarda mülkler tariflenirken etrafındaki mülklerin nasıl el değiştirildiği açıkça kaydedilmektedir. Hayatta olup mülklerine sahip çıkamayanların mülklerine gıyaplarında el konulduğu. İttihat ve Terakki yerel önderlerinin geniş mülklere devletle birlikte el koyup paylaştıklarını açıkça görmekteyiz.

Gazete sahifeleri başkaca bir yorum yapmamıza gerek bırakmadan Mardin Hıristiyanlarının mülklerinin talan edilmişin belgeleri olarak tarihe ışık tutmaktadırlar.

Ancak bazı mühtedi Süryanilerin de Ermeni *emval-i metrukelerinin* sahibi olduklarını görüyoruz. Bunlarda senetsiz tasarruf ettikleri gerekçesiyle senetsiz zilyeden bazı mülklerin tescilini yaptıklarını görüyoruz. Kömürçü-Tahincioğlu ailesi bunlara örnek gösterilebilir.

Mardin Ulus Sesi 22 Eylül 1950  
Mardin sulh hukuk mahkemesinden

Sr N	köyü	cinsi	hududu
1	Göllü	Susuz tarla	Şarkan Cebbur Kenno, garben Yusuf Bahho Şemmo, şimalen Babbo İsa tarlaları, cenuben sahibi senet
2	"	" "	Cenuben Mardinli Nicmezade, şarkan Bahho Gorgis, garben Biroke Melko, şimalen tarik
3	"	" "	Cenuben harman yeri, şarkan Pancar Yaso Dave, şimalen Cebbur Kenno tarlaları,garben Mardin yolu
4	"	" "	Cenuben Melke Şımmas Yusuf, şarken ve şimalen Mardinli Nicmezade İsmail Efendi, garben Bahho Gorgis Nisko tarlaları
5	"	" "	Cenuben Musa Erbobbo Şammas, şarkan Yakup Cebbur oğulları, şimalen Musa Hanno, Garben Gorgis Bahho tarlaları
6	"	Su kuyusu	Cenuben harman yeri, şarkan yine harman yeri, şimalen taltak tarlası, garben Şemon Yakup tarlaları

Yukarıda hududları yazılı tarlaların senetsiz tasarruftan dolayı namına tescili istenen Mardin'in Necmeddin M.den Nuri oğlu Abdullahat Kömüre'nin açmış olduğu davanın yapılmakta olan yargılamasında: yukarıda hudud ve evsafı yazılı gayrimenkuller da bir hak iddia eden varsa ilan tarihinden itibaren bir ay zarfında dilekçe ile Mardin sulh hukuk mahkemesinin 950/213 numaralı dosyasına müracaat olunması ilan olunur.

Kömüre ailesi Tahincioğlu ailesi olarak kent gıda ve şekerleme Fabrikalarının kurucularıdır. Mardin'de üretim yaptıkları fabrika Ermeni Minas, Apkar ve Cebrail Mumcuyan kardeşlerin *emval-i metrukesidir*.

## **MARDİN ULUS SESİ, 31 OCAK 1935**

### **VİLAYET DEFTERDARLIĞINDAN**

M.icar bedeli	Cinsi	mahallesi	Eski sahibi
4.00	hane	Latifiye	Miksi Mihe Dokmak

4.70	"	Eminettin	Kirathak kızı Merro
8.34	"	Eminettin	Circe Koçhisarlı
2.70	"	Mişkin	Amsih velet <sup>1</sup> Anton E <sup>2</sup>
3.34	"	Çapuk	Hanne Bulıs Dellal E
5.00	244/77 sehim hane	Şeyullah	Mıksi Hanne Aho
2.00	hane	Çapuk	Ose Sahip E
10.70	3 bab hane hissesi	Şeyullah	Hanne Yohanna
10.50	" " " "	Eminettin	İlyas İbrahim Tavşan
2.70	hane	"	Midyatlı Şa'o zevcesi <sup>3</sup> Setti
6.67	"	"	Melke oğlu Abdalo gavuru
3.34	"	Babil Cedit	Hane Musulliğe
3.34	"	Şeyullah	Hane Musulliğe

Evsafi yukarıda yazılı hazineye aid evlerin 1.6.935 tarihine kadar olan icarları 26.1.935 gününden itibaren 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhale 10.2.935 pazar günüdür...

Ulus Sesi (tarihsiz)

Vilayet defterdarlığından

cinsi	Mevkii	Mah	kıym	hududu
1 bab dükkan	Kuyumcular	Şeyullah	100.73	Yemini Hanna Müneyyirci, yesari sahibi senet Kasıt Nikola ´dan (E) hazineye geçen dükkan...
Arka duvarı yıkık 1 bab dükkan	"	"	50.75	Yemini sahibi senet Kasıt Nikola ´dan hazineye geçen dükkan yesari sahibi senet Kasıt Nikola ´dan hazineye geçen dükkan...
Harab 1 bab dükkan arsası	"	"	30.77	Yemini sahibi senet Kasıt Nikola ´dan hazineye geçen dükkan...

Evsaf ve şeraiti yukarıda yazılı hazineye aid gayrimenküllerin mülkiyet satışı 15.4.935 gününden itibaren 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhale 30.4.935 Salı günü saat 12 dedir...

<sup>1</sup> Arapça, yani oğlu.

<sup>2</sup> E ile belirtilenler Ermeni halkındandırlar

<sup>3</sup> Arapça, yani karısı.

Ulus Sesi (tarihsiz)

Vilayet defterdarlığından

"...Krokiye sair evsafı yazılı binalar 13.2.935 gününden itibaren açık artırmaya çıkarılmıştır ihale 27.2.935 Çarşamba günü saat 12 de dir.

Babil Cedit'te Sado Danno diye maruf hane 100.tl

Şeyullah'da Bazua diye maruf hane 60.- tl

Bazua hanesi 'nin şimalen Bedris Hanna kilci hanesi ve cenuben kilise ile hududu olduğu..." kaydedilmiştir.

Ulus Sesi Sayı 356

İcra Dairesinden

İcra Dairesinden Mardinli Fırdo Huvato ile hazine ve Habbo Hubato aralarında meşuan müşterek ve şehidiye mahallesinde vaki yesari ve cephesi tarik yemini. Ketti binti İl kassar (E) hanesi iken elyevm Hacı İbrahim Dippo hanesi, arkası mukaddema Yakup Reşko hanesi iken elyevm Halil Paşavat hanesi ile mahdut ve iki yüz lira kıymetinde bir bab hanenin kabili taksim olmadığından satılmas ile şuyunun izalesine dair mahkemeden hüküm verilmiş olduğundan, mezkür hane açık artırmaya çıkarıldı. Satışı 15.6.935...

Ulus sesi, (tarihi ve sayısı belirsiz)

İcra Dairesinden

Mardinde Samuel ve Edibe mevresleri Hanna oğlu Melke namına mukayyet ve namlarına müntekil ve Eminettin mahallesinde vaki tamamına 400 lira kıymet takdir edilen ve yemini Loğe Ğezalo (E) ve yesari Usi Dilenci haneleri ve arka ve cephesi tarikiam<sup>4</sup> ile mahdut bir havlu ve bir su kuyusu üç müsellebeli oda bir matbah bir odayın müşterimil bir bab hanenin 480 sehim itibarile 298 sehim itibarile 32 sehim açık artırma ile satılmasına karar verilmiştir. Birinci artırma 9 Temmuz 935 tarih Salı günü saat 12 de Mardin icra Dairesinde yapılacaktır...

Ulus Sesi Sayı 361

Vilayet Defterdarlığından

cinsi	mahallesi	mevkii	Maruf adı [eski sahibi]	m.icar bed.
Nısıf dükkan	Tekye	Sipahi	Nazo Said Mure	4.-
Nısıf hane	Latifiye	Nicme zade	Nasri Allaf Zecvesi Feride	15.-
Hane ve dük.h.s	"	Latifiye	Nikola Abdulahad Şoha	15.-
dükkan	Gümrük	Gümrük	Hanna Mağe	6.-

<sup>4</sup> Arapça, yani anayol.

Hane	Şehidiye	Nicme zade	Hanna Illo Haten	2.-
40 şehimden 20 şehime hn.	Emineddin	Maristan	İbrahim veledi Melke Tavşan	40.-
hane	"	Eminettin	Melke oğlu A. Ahat Gevro	25.-
"	"	"	Midyatlı Şa'ó zevcesi Seyde	8.-
Hane hs.	"	"	Ammus Zev. Meryem Kendir Zd İlyas E	3.-
" "	"	"	Tüme Hanço E	3.-
"	"	"	Antun Haraci vs. E	20.-
" hs.	"	Çokadar	Maran Hekim E	5.-
"	"	"	Hanna Hızırşah E	6.-
"	"	"	Reffi Boğoz zevcesi Abbo E	28.-
"	"	"	Ahe Amsih Davut Bitto zev. Foli	2.-
"	"	Eminettin	Bulis Mihe Aver	25.-
"	"	"	Use sit Elhuvi E	13.-
"	Mişkin	"	Ermeni Amsih veled Antun	4.-
"	"	"	İllo Merşo E	6.-
"	"	Şeyullah	Yusuf Kendir E	6.-
"	"	"	Cercis Hacike E	6.-
" ve dükk. hs	"	"	Use Lole, Circo Biro E	4.-
"	"	"	Davut Vitto	4.-
"	"	"	Mihail Hanna Kavvak zev. Verde	6.-
"	"	"	Kole Davut Boğos E	6.-
"	"	"	Hanna Sade ve Ayn Mülk	7.-

Evsaf ve şeraiti yukarıda yazılı hazineye aid binaların bir sene müddetle icarları 20.6.935 gününden itibaren 15 gün müddetle ağık artırmaya konulmuştur. İhale 6.7.935 cumartesi günü saat 11 dedir...

Ulus Sesi Sayı 361

Vilayet Defterdarlığından

cinsi	mahallesi	mevkii	Maruf adı [eski sahibi]	Muh.ic.bd.
Hane hs	Kölesiyen	Lübban	Sado Zeko	12.-
" "	"	"	Sado Zeko	8.-
" "	"	"	Cibbe Hazire veresesi	18.-
" " 19/24	"	"	Telğraf çavuşu Abe	40.-
"	"	"	İbrahim veled Yusuf Hazire	3.-
Hane hs.	"	Kölesiyen	Cercis Murad Kalit-Meravi	4.-
" "	Babil Sor	Babil Sor	Hanna Miho Dehin	2.-
"	"	"	Hanna Verde Zev. Şemmume	3
" hs.	Kölesiyen	Kölesiyen	Hanna Miho Dehin	10.-
"	Latifiye	Latifiye	Mıske Mihe Dokmak E	8.-
Nısf hane	"	"	Refail Dokmak O. Sait ve Hanna E	3.-
Hane hs	"	"	A.Ahat Kas İlyas hemşiresi Verde	6.-
5 bab dkk.hs	"	İnek	Hanna muhtar zev. Suse	12.-
45360/12560 sehim hane	"	"	Budahe	15.-
2 bab hane	"	"	Kasid Nikola	25.-
Hane dükkan	"	Latifiye	A.Kerim Cercis Harmuş	11.-
hane	"	"	Girgör Amsih Girgör	20.-
Hane his.	"	"	Amsih İlyas Harmuş	5.-
1/3 hane	Camii kebir	Cami	Naimos oğlu Said	6.-
Nsf hane tamamı, diğerinin 7/24hs	"	"	Rızkullah Hanna Halvacı	9.-
Nısf dukan	"	İnek	(okunmuyor)? İlyas	2.50
hane	"	Cami	" ?Mansur zevcesi	3.-
" hissesi	Tekye	Tekye	" ? Far?	1.
"	Şeyullah	Şeyullah	" ? a	18.-

Evsaf ve şeraiti yukarıda yazılı hazineye aid binaların bir sene müddetle icarları 19.6.935 gününden itibaren 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhale 4.7.935 cumartesi günü saat 11 dedir...

### Ulus Sesi Sayı 361

Mardin icra dairesinden

İlyas muhtar oğlu Cercis ile Yusuf ve Melke ve hazine aralarında meşaan müşterek Mardin'in çabuk mahallesinde vaki yemini kilise hanesi yesari cephe ve arkası tarikiam ile mahdut [500] lira kıymetli bir ve sözügeçen mahallede vaki yemini Illo velet Hişme arkası mukaddema Amsih Biyaz elyevm Hüseyin Gammi haneleri yesari ve cephesi tarik ile mahdut ve 200 lira kıymetli bir ki ceman iki bab hanenin izalei şuyu suretiyle satılmasına karar verilmesi üzerine açık artırma suretile müzayedeye çıkarıldı. Birinci müzayedede günü 22-7-935

### Ulus Sesi Sayı 362

Vilayet Defterdarlığından

cinsi	mahallesi	mevkii	Maruf adı [eski sahibi]	M. İcar bed
Hane	Şeyullah	Baş	Yusuf Cerci Mağo Teyro E	6.-
dükkan	"	"	Cercis Toma Kavvak	10.-
hane	"	"	Amsih Cico Maran	12.-
"	"	"	Circis Melkun Tazbaz E	25.-
½ hane	"	Şeyullah	Verde Cercis Munazir	6.-
Mebani his.	"	"	Refail Činne veresesı E	15.-
½ hane	"	As. Hasta.	Habbo binti <sup>5</sup> Hanna Herdume	12.-
arsa	"	Baş	Yusuf Amnuş Karagülle E	2.-
hane	"	"	Tarzo bint Cercis Tomacan saire	20.-
Hane his	"	"	Cercis ve İbrahim İlyas Hanna Muhtar	8.-
"	"	Kapı	Cercis Maran kızı Habbo	5.-
"	"	"	Habbo Yohanna Şiho	9.-
" his	"	Şeyullah	Nasri Hanşe oğulları	17.-
½ hane	"	Hulusi	Kas Hanna Yusuf oğlu İlyas	12.-
Hane his	"	Şeyullah	Cercis Yuhanna oğlu İlyas veresesı	3.-

<sup>5</sup> Arapça, yani kızı.

½ hane	"	"	Bahde ve Ferso	6.-
Hane dük. his. 3 rübü	"	Kapı	Hanna veled İbrahim Naim	10.-
hane	"	Arbain	Kermo ve Nasri Cebbar Müneyyirci	15.-
Hane his.	"	Şeyullah	Hanna Abdo	2.-
hane	"	Arbain	Antun Çerhe	15.-
"	"	Kapı	Yusuf veled Yakub Girgör	15.-
Bir bab hane nisfinin tamamı diğerinin hissesi	"	Şeyullah	Bedros ve Süyüfe E	8.-
dükkan	"	Kasaplar ça	Kasid Nikola	4.-
"	"	"	" "	2.-
"	"	"	" "	9.-
"	"	Kilise myd	Kapucu reisi Danyal E	14.-
"	"	" "	" " "	20.-
"	"	" "	Kasid Nikola E	60.-
"	"	" "	Kapucu reisi Danyal E	18.-
"	"	" "	Kasid Nikola E	19.-
"	"	" "	Kasid Nikola E	20.-
"	"	" "	" "	19.-
"	"	" "	" "	20.-
"	"	" "	" "	20.-
"	"	" "	" "	20.-
Harab hane	"	Baş	Murad Tennorci	5.-
hane	"	Şeyullah	Cerci Ferso	10.-
"	"	Hulusi	Lole Bayto E	8.-
"	"	Baş	Hana Mosulliyeye	9.-
"	"	Hulusi	Vahan veled Yakub E	12.-



74-24 S. hane	"		Miksi Hanna Aho	10.-
Hane his.	"	Hulusi	Hanna Yuhanna	10.-
hane	"	Baş	Kas Hanna İshak Bınebili	3.50
"	"	Şeyullah	Amsih Antun Fire vs.	5.-
" ve 3 bab dük.1-15 hisse	"	Hulusi	İlyas Faze kızı Cemile	22.-

Evsaf ve şeraiti yukarıda yazılı hazineye aid gayrimenkullerin bir sene müddetle icarları 15.6.935 gününden itibaren 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhale 1.7.935 pazartesi günü saat 11 dedir...

### Ulus Sesi Sayı 362

#### Vilayet Defterdarlığından

cinsi	mahallesi	Mevkii	Maruf adı [eski sahibi]	m. icar bed
hane	Çabuk	Baş	Hanna Amsih Atallah E	20.-
"	"	Çabuk	Fettuh Kendir E	4.-
"	"	Arbain	Mure ve Verde	15.-
"	"	"	Use Sahih E	4.-
"	"	"	Hanna ve Bulis Dellal	12.-
"	"	"	Cercis Illo Muşakki	7.-
"	"	Baş	Antun Tuma Kalyunci E	25.-
"	Necmeddin	Necmeddin	Bahaddin Yusuf Gevriye	22.-
"	"	"	Sado Şimmas	6.50
3 dükk. his	"	Dabbağhane	Sado Nano	6.-
½ hane	"	Şeyh Mehmet	Cercis Hanna Kiliçci	10.-
hane	"	Necmeddin	Lole Amsih Gülo E	6.-
"	"	Şeyh Mehmet	Miksi Yusuf Mansur	38.-
"	Babil Cedit	Zarar	Miksi Sado Kuvvak	7.-
"	"	Babil Cedit	Cebbur Mettor kızı Meryem	14.-

"	"	"	Der Boğos E	6.50
"	"	"	Zaki Hızırşah E	14.-
" hissesi	"	Zarrar	Cercis veled Battuş E	8.-
" "	"	"	Faktöre Hanna Şiho	3.-
3 bab dük. 12-20 hs.	"	"	Reffi Hanna Boğos E	29.-
hane	"	Babil Cedit	İbrahim Baho zevcesi Verdiye	4.-
"	"		Cebrail Manazır E	2.-
"	"	Zarrar	Melke Kas İlyas	4.-
"	"	"	Sado Perihan	10.-
Hane his.	"	Babil Cedit	Bahde Hanna Terzibaşı E	3.-
"	"	Zarrar	Mıksi Cercis Hazzum E	6.-
"	"	"	Verde ve Mecide benat Cerco	8.-
"	"	"	Antun Rume Helule E	20.-
"	"	Babil Cedit	Verde Cercis Medfune E	4
Hane his	"	"	Şemun Aho	5.-
"	"	"	Hanna Lice E	4.-

Evsaf ve şeraiti yukarıda yazılı hazineye aid binalar bir sene müddetle icarları 16.6.935 gününden itibaren 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur. İhale 3.7.935 çarşamba günü saat 11 dedir...

Ulus Sesi tarihsiz [362. Sayı olabilir]

Vilayet defterdarlığından

Cinsi Hane, Şeyullah mah no:61, hududu: yemini ve arkası ve cephesi tarik. Yesari evvelce Cice Hannuş haneleri elyevm İlyas Tazbaz hanesi satış bedeli 250.-tl

Hudud vesair evsafı yukarıda yazılan ve Hanno Mado oğlu Rızkullah namile maruf ve hazineye aid olup satlığa çıkarılan hane 29.7.935 gününden itibaren 15 gün uzatılmıştır. İhale 9.8.935 Cuma günü saat onbirdedir...

Ulus Sesi sayı 374

Vilayet defterdarlığından

Vilayet defterdarlığınca senelik icara verilmek üzere 12.9.935 tarihinde açık artırmaya koyulan 100 parça tarlanın mevkiinin hiçbirinin Türkçe olmadığı görülmektedir. Bu tarlaların el konulan Ermeni ve Süryani mülkü olduğunu rahatlıkla söylemek mümkündür.

Ulus Sesi tarihsiz [374. Sayı olabilir]

İcra Dairesinden

Hanna oğlu Eczacı Cemil ile Refail Hekim kızı Emine ve Cuhuşili İbrahim ağa ve hazineyi maliye ile müşterek Cuhuşi köyünün 800 lira kıymetinde şarkan Abu Katar garben Meşkok şimalen Diyemi cenuban Sinara köyleri ile mahdut bir kıta susuz tarlanın izalei suyu suretile satılmasına karar verilmiştir. Birinci artırma 15.10.935 tarihince Cuma günü saat 12 de icra dairesinde yapılacaktır...

Ulus Sesi tarihsiz [382. Sayı olabilir]

İcra Dairesinden

Mardinli Şahtana<sup>6</sup> oğullarından Halil oğlu Nuri ve Abdurrezzak oğlu A. Kerim ile Hanne Kalo oğlu Amsih ve Mihail oğlu İlyas ve hazine aralarında meşaeen müşterek Latifoğlu mahallesindeki vaki yemini mukaddeme Amsih Kalo bugün paketçi Ali, yesari ve cephesi tarik, arkası mukaddeme Mıksi Bahde bugün Dirre ve Abdurrezzak Çeyno ve hazineye geçen haneler ile mahdut bir bab dükkan havi ve 400 lira mukadder kıymetli bir bab hane kabili taksim olmadığından satılmasına mahkemece karar verilmiş olduğundan mezkür ev açık artırmaya çıkarılmıştır. Birinci satış 31.12.935 günü saat 11 de yapılacaktır...

İcra dairesinden

Mardinli Bulis Bedros oğlu Bedros (E) ile Abdülkerim karısı Meleki ve saire ile hazineyi maliye arasında meşaeen müşterek Şeyullah mahallesinde vaki yemini mukaddema Cercis Hanna´dan elyevm leblebici Musa, yesari Cercis Habet aileleri, arkası Amnuş hanesi ve tarik... 200 lira mukadder kıymetli bir bab hane kabili taksim olmadığından satılmasına şuyu izalesine dair kesinleşmiş ilam icraya konulması üzerine mezkür ev açık artırmaya çıkarıldı. Birinci satış 31.12.935 Salı günü saat 11. de yapılacaktır...

Ulus Sesi 389.sayı

Tapu dairesinden

Medrese mahallesinde vaki ve Diyaribekire giden umumi cadde üzerinde ve palas oteli yanında Milli'lerin senetsiz tasarruf ettikleri arsanın tapuya bağlanması için gazetenin çıktığı tarihin ferdası gününden itibaren 10 inci günü saat 9 da keşfine gidileceğinden bir diyeceği olanların ismi geçen yerde söylemeleri ilan olunur.

Ulus Sesi Tarihsiz [1936 yılı nisan ayına ait olmalı]

Mardin Asliye Mahkemesinden

Mardinli Şahtana oğullarından Selim vekili Mehmet tarafından Mardinli Bitris Çerme (E) oğlu Rizkallah ve saire aleyhlerine açılan bir bap dükkanın izalei şuyu davasının muhakemesinde, merhum Rizkallaha davetiyenin ilanen tebliğ edildiği halde mahkemeye gelmemiş olduğundan hakkındaki muhakemenin gıyaben icrasına ve işbu gıyap kararının ilanen tebliğ ettirilmesine ve muhakememnin 8/4/936 gününe bırakılmasına karar verilmiş olduğundan merhum mezkür günde mahkemeye gelmediği takdirde evvelki gibi gıyabinde muhakemeye devam olunacağı ilan olunur.

Ulus sesi [16 nisan 936 sayı ya da 401 olmalı]

<sup>6</sup> Mardin´de *Bayt Şahtana* diye bilinen Şahtana ailesinin önde gelenleri Mardin´deki "İttihat ve Terakki" kulübünün kurucu üyeleri arasında yer aldılar. Mardin ve çevresinde örgütlenen Teşkilat-ı Mahsusa´ya bağlı milisleri kurmada öncülük ve liderlik yaptılar. Cumhuriyet döneminde de nüfuz ve etkinliklerini "devletçi" anlamında sürdürdüler.

Mardin icra dairesinden

Mardinli diŒçi Aziz (E) ile Hanna Yuhanna (E) kızları Zarife, Atiye ve Habib Malo ve Cebrail kızı Faktöre ile hazine aralarında meŒaen müŒterek Œeyullah mahallesinde vaki... yesari sahibi senet yani İskender Hanna (E) ve İlyas (E), arkası yol olmayup mukaddema Sado Nano elyevm Numan Acem İsmail hanesile mahdut 300 lira değerli bir ve Œarka bakar cümle kapısından girildikte yine mezkür mahallede vaki arkası mukaddeme Sado Nano elyevm Numan Acem İsmail, yemini ve yesari Hanna ve İlyas ve İskender haneleri, cephesi Hanna arsası ve ilerisinde yol ile mahdut ve 800 lira değerli bir ve cenuba bakar cümle kapısından girildikte yine mezkür mahallede vaki yemin ve cephesi yol, yesari sahibi senet olmayup Sado Nano elyevm Numan Acem İsmail, arkası yol olmayup merkum İlyas Hanna (E)ve İskender (E) haneleri ile mahdut ve 100 lira kıymeti mukaddereli bir, ki ceman üç bab hane kabili taksim olmadığından satılmasile Œuyu izalesine mahkemece karar verilmesi üzerine açık artırma çıkarılmıştır. Birinci arttırma 23.5.936 saat 11 dedir.

Ulus Sesi gazetesinin 404. sayısında Harzem köyünde toplam 3.500 dönüm civarında 19 kıta tarla'nın 936-37 yılı icarları ihaleye çıkarılmıştır.

Ulus Sesi 408. sayı

Mardin İcra dairesinden

1.Mardinli Naari Keço (E) oğulları Yusuf, Ferit ve Nesim ile Mardinli terzi Habib Keço ve hazineyi maliye aralarındaki meŒaen müŒterek Eminettin mahallesinde vaki yemini Amsih Katırcı'dan (E) tedavülen eski gümrük başkatibi Mustafa, yesari Rizkullah veledi Melek haneleri, arka ve cephesi yol ile mahdut cenuba bakar... 500 lira mukadder kıymetli bir bab hane kabili taksim olmadığından satılmasile Œuyu izalesine ... birinci satış 13.8.936 sat 11 de yapılacaktır

2.Mardinli İlyas TavŒan oğulları Amsih ve Melko ile hazine arasında meŒaen müŒterek Necmeddin mahallesinde bulunan yesari Dire cephe arkası kayden Dire ise de arkası sahibi senet yani İlyas TavŒan hanesi avlu içinde harabe bir oda ve altında ahır ve bir kömürlüğü müŒtemil ve 500 değerli... Satış tarihi 10.8.936 saat 11 dedir.

Ulus Sesi sayı 415

Derik asliye mahkemesinden

Müddei Derięin Rutan mahallesinden Abdullah oğlu Seyithan tarafından açılan ellisekiz kıta susuz tarladan ibaret Kızıl köyünün satılması suretiyle Œuyunun izalesi davasının Derik sulh hukuk mahkemesinde yapılmakta olan muhakemesinde müddei aleydar Mardin'in Babil Cedit mahallesinde Hanna Kaspar oğlu Apkar (E) veresesinden oğlu Aziz'in hududu Milli haricinde olduğu ve yeri bilinmediği için kendisine tebligat ifası mümkün görülmediğinden ilanen tebligat ifasına karar verilmiş ve muhakeme 7. 9.936 pazartesi saat 9 a bırakılmıştır.

Aynı gazete sahifesinin diğer sütununda Mardin İttihat ve Terakki Cemiyetinin ileri gelenlerinden Kalav'lar ile hazineyi maliye arasındaki müŒterek Dükük köyünün 12 kıta tarlanın satış ilanı bulunmaktadır. Burada Kalav'lar<sup>7</sup> ile maliye bu köyde müŒterek mülk sahibi nasıl oldu sorusu anlamlıdır.

<sup>7</sup> Mardin'de *Bayt Qalaw* diye bilinen Kalavlar ailesinin önde gelenleri Mardin'deki "İttihat ve Terakki" kulübünün kurucu üyeleri arasında yer aldılar. Mardin ve çevresinde örgütlenen TeŒkilat-ı Mahsusa'ya bağlı milisleri kurmada öncülük ve liderlik yaptılar. Cumhuriyet döneminde de nüfuz ve etkinliklerini "devletçi" anlamında sürdürdüler. Birçok kadına zorla el koydular.

Ulus Sesi gazetesinin 936 Eylül sayısında icra dairesinin ilanında; Mardinli Memed Ali Nazo'ya<sup>8</sup> borçlu bulunan Bahde oğlu Musa'nın bu borca karşılık Benabil köyündeki dedesi Hanno oğlu Ni'me adına kayıtlı mülklerin 38/9/935 tarihinde icra marifetiyle satış ilanı bulunmaktadır.

Ulus Sesi gazetesinin 424. Sayısındaki İcra dairesinin satış ilanında Abdülkerim Şahtana'ya 370 lira borçlu bulunan Hanna Suse kızı Susan Faktöre ve Süfi'ye babalarından kalan 720 lira değer biçilen mülkün satışı yer almaktadır.

---

<sup>8</sup> Mardin'de *Bayt Nazo* diye bilinen Nazolar ailesinin önde gelenleri Mardin'deki "İttihat ve Terakki" kulübünün kurucu üyeleri arasında yer aldılar. Mardin ve çevresinde örgütlenen Teşkilat-ı Mahsusa'ya bağlı milisleri kurmada öncülük ve liderlik yaptılar. 1930'lu yıllarında aynı kişiler Midyat'ta ilkokul öğretmenliği yaptı. Burda Türkçülüğün başat rolünü üstlendiler. Süryani çocuklarını Türkçe konuşmaları için falakaya alırlardı. Birçok öğrenci ailesi bu yüzden Suriye, Irak ve Lübnan'a göçmek zorunda kalmış.